

TARKASTELE LIIKETOIMINTANNE ILMASTOKESTÄVYYTTÄ

KYSYMYKSILLÄ TYÖN ALKUUN

Vaikuttavatko seuraavat ilmastonmuutoksen ilmiöt suoraan yrityksenne toimintaan tai sen arvoketjuun?

- Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen
- Lämpötilan nousu
- Sateisuuden lisääntyminen
- Merenpinnan nousu
- Roudattoman ajan pidentyminen
- Kelirikkojen lisääntyminen
- Kuivien ajanjaksojen lisääntyminen
- Sähköjaketun häiriöt
- Vedensaantiin liittyvät häiriöt
- Lisääntyvät taudit ja tuholaiset
- Ilmastopakolaisuus
- Biodiversiteettikato ja lajien uhanalaistuminen

Nykyisistä ilmastonmuutoksen hillintätoimista huolimatta ilmasto lämpenee ja yhteiskunnan haavoittuvuus sään ääri-ilmiöille kasvaa. Ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen on välttämätöntä.

Ennakointi voi säästää ilmatoriskien toteutumisen aiheuttamilta merkittävilkin kustannuksilta. Toisaalta ilmastokestävyyttä strategisella tasolla työstäneet yritykset ovat paremmassa asemassa ilmastonmuutoksen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

ANALYSOI ALKUUN
PÄÄSEMISEKSI

SISÄINEN
TOIMINTASTRATEGIA
KUNTOON

ARVIOI RISKIT JA
MAHDOLLISUUDET

PRIORISOI
TOIMET

TOIMI JA
ARVIOI
KEHITYSTÄ

ANALYSOI ALKUUN
PÄÄSEMISEKSI

- ✓ Miten viimeaikaiset sään ääri-ilmiöt ovat vaikuttaneet liiketoimintaan?
- ✓ Mitkä arvoketjunne osa-alueet ovat haavoittuvia ilmastonmuutokselle?
- ✓ Ovatko jotkin pitkäaikaisista kehittämis- tai investointikohteistanne erityisen alttiita ilmastonmuutokselle?
- ✓ Mitkä ovat arvoketjunne paikallisten toimijoiden valmiudet sopeutua ilmastonmuutokseen?
- ✓ Mitä alan muut toimijat ovat tehneet varautuakseen ilmastonmuutokseen ja hyödyntääkseen sen mahdollisuudet?
- ✓ Mitä tietoa ja työkaluja on saatavilla ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämiseksi?

SISÄINEN
TOIMINTASTRATEGIA
KUNTOON

- ✓ Mikä on yrityksenne tietotaso ilmatoriskeistä ja sopeutumisen keinoista? Millaista tukea tarvitaan?
- ✓ Mitkä osastot yrityksessänne ovat eniten huolestuneita ilmatoriskeistä? Kohdistuuko huoli johonkin tiettyyn liiketoiminnan osa-alueeseen?
- ✓ Kuuluuko ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ennakointi johdon vastuualueisiin?
- ✓ Minkälainen mandaatti, aikataulu ja resurssitilanne vastuuhenkilöillä ja toteuttajilla on?
- ✓ Oletteko edistäneet arvoketjunne ilmastokestävyttä ja paikallisten toimijoiden sopeutumista?

Kysymykset mukailevat Partnership for Resilience and Environmental Preparednessin ADAPT-mallia.

ARVIOI RISKIT JA
MAHDOLLISUUDET

- ✓ Onko hankintaketjunne osia tai omaisuuseriänne kytköksissä maantieteellisiin alueisiin, jotka ovat erityisen alttiita ilmastonmuutokselle?
- ✓ Käytättekö raaka-aineita, joiden saatavuuteen tai laatuun voi tulla häiriöitä ilmastonmuutoksesta johtuen? Miten häiriöihin on varauduttu?
- ✓ Mitä uusia mahdollisuuksia ilmastonmuutos tuo toimintaanne, kuten tarjoamiinne tuotteisiin ja palveluihin?
- ✓ Onko yrityksenne sopeutunut ilmastonmuutokseen tavalla, joka hyödyttäisi myös muita toimijoita? Ovatko ratkaisut tuotteistettavissa?

PRIORISOI
TOIMET

- ✓ Oletteko identifioineet toimet, joiden toteuttaminen tuo hyötyjä ilmastonmuutoksen vaikutuksista huolimatta?
- ✓ Oletteko arvioineet ilmastonmuutoksen aiheuttamien vaikutusten kustannuksia?
- ✓ Oletteko priorisoineet sopeutumistoimet esimerkiksi kustannus-hyöty -analyysia käyttäen?
- ✓ Kuinka yrityksenne hyödyntää uusia ilmastonmuutoksen tuomia liiketoimintamahdollisuuksia?
- ✓ Oletteko tunnistaneet toimia, jotka hyödyttävät sekä toimintaympäristöänne, paikallisia toimijoita että ympäristöä?

TOIMI JA ARVIOI
KEHITYSTÄ

- ✓ Onko ilmastonmuutokseen sopeutumistoimien toteuttaminen huomioitu budjetoinnissa?
- ✓ Ovatko sopeutumisen vastualueet selkeät sekä johto-että operatiivisen toiminnan tasoilla? Millaista tukea tarvitaan?
- ✓ Onko yrityksellänne olemassa tarvittavat työkalut sopeutumisen toimeenpanemiseksi? Sekä työkaluja esim. vaikutustenarviointiin, viestintään ja koulutukseen?
- ✓ Huomioidaanko seurantaindikaattoreissanne ilmastonmuutokseen sopeutuminen? Miten seuraatte vaikutuksia arvoketjussanne? Millä aikajänteellä seurantaa tehdään?
- ✓ Kuinka viestitte sopeutumisestanne ja sen edistymisestä? Levitättekö saatuja oppeja sisäisissä kanavissanne?

TYÖKALUJA ILMASTOKESTÄVYYDEN RAKENTAMISEKSI

[Arvoketjujen ilmasto-resilienssi \(ADAPT-malli\), Partnership for Environmental Preparedness PREP](#)

[Adaption Support Tool, European Climate Adaption Platform](#)

[Supply Chain Climate Change Risk Assessment, Acclimatise \(UK\)](#)

[Business Action for Climate-Resilient Supply Chains, BSR](#)

[Ilmatoriskityökalu \(Climate Screening Tool\), Sitra](#)

TIETOA MUUTTUVASTA ILMASTOSTA JA SEN VAIKUTUKSISTA

[Suomen muuttuva ilmasto, Ilmasto-opas.fi](#)

[Ilmasto muuttuu - miten se vaikuttaa luonnonvaroihin ja elinkeinoihin?](#)

[Luonnonvarakeskuksen tietokortti](#)

[Raportteja ilmastonmuutoksen vaikutuksista, Intergovernmental Panel on Climate Change IPCC](#)

[Luonnonilmiöiden aiheuttamia katastrofeja, karttapalvelu, NatCat-tietokanta](#)

[Maakohtainen ilmasto-resilienssin arviointi \(ND-GAIN Country Index\), Notre Damen yliopisto](#)

Tapio on edistänyt kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumista vuodesta 2015 yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Yhteydenotot: asiantuntija Essi Lahti
essi.lahti@tapio.fi, puh. 0504679871

TAPIO

 mmm.fi
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

